

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Імені Івана Боберського
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В СПОРТИВНІЙ
ОРГАНІЗАЦІЇ»

Для студентів
Галузь знань - 01 освіта/педагогіка
Спеціальність - 017 Фізична культура і спорт
Рівня освіти: другий (магістерський) – магістр

Львів

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Львівським державним університетом
фізичної культури імені Івана Боберського Міністерства освіти і науки України

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри педагогіки і психології
Криштанович С. В.

«___» серпня 202__ року, протокол № _____

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «017 Фізична культура і спорт» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Адаптивний спорт та спорт ветеранів війни» підготовки магістрів галузі знань 01 освіта/педагогіка спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Програма передбачає набуття студентами теоретичних умінь і практичних навичок в психологічному менеджменті колективами й організаціями спортивного спрямування різних форм власності й різної правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в умовах ринкових відносин.

Сучасні концепції управління безпосередньо пов'язані з підвищенням ролі людського фактору в умовах демократизації суспільства, з активізацією соціальної та кадрової політики. Особливу значущість набувають питання управління кадрами, які являють собою людський фактор розвитку виробництва, а оскільки останній зумовлений фізіологічними, психологічними та соціально-психологічними властивостями людини, проблеми її мобілізації та розвитку слід вирішувати у руслі відповідних наук. Це зумовлює якісно нові вимоги до психології як науки і, отже, до використання результатів соціально-психологічних досліджень у практиці кадрового менеджменту. У системі заходів, спрямованих на прискорення соціально-економічних перетворень, важливо ефективно використовувати людські ресурси. А оскільки «кадри» – це люди, то їх індивідуальні, особисті якості належать до факторів, що визначають рівень професійної підготовки, спеціалізацію, ставлення до роботи, успіхи в навчанні і багато іншого. Тому соціальна психологія має органічно входити у структуру професійної діяльності працівників кадрових служб, менеджерів усіх рівнів та напрямків. Якщо спробувати узагальнити зміни, що відбуваються в системі роботи з кадрами, та дати їх коротке визначення, то найточніше це буде «психологізація». Саме вона становить нині основний зміст процесів, що відбуваються у сфері управління персоналом.

У сучасних умовах менеджмент у спортивній організації є складним соціально-економічне явище, яке відбивається практично на всіх сторонах життя суспільства. Тим часом, незважаючи на величезну кількість робіт з теорії організації та управління, жодна з них, на думку вітчизняних і західних експертів, не є універсальною.

Активізація людського фактору всередині спортивної організації та облік соціально-психологічних особливостей персоналу – вирішальні умови підвищення ефективності діяльності будь-якої фірми. Оскільки організацію можна визначити як систему спільно працюючих людей, що відрізняються професійно-соціальними функціями та становищем у цій системі та об'єднаних для досягнення спільних цілей (високих спортивних досягнень), то перед нею неминуче виникають не тільки організаційні, економічні, а й соціально-психологічні проблеми, від успішного вирішення яких залежить висока результативність життєдіяльності спортивної організації.

Таким чином, *психологію менеджменту в спортивній організації* слід розглядати як міждисциплінарний науково-практичний напрям, метою якого є дослідження та психологічне забезпечення рішення проблем управління людьми в умовах ринкової системи господарювання, а предметом - соціально-психологічні явища в спортивних організаціях, соціологічні та психологічні фактори, які зумовлюють ефективну діяльність персоналу організації. До цих факторів відносять психологічне забезпечення професійної діяльності менеджерів, що включає вирішення проблем професійного самовизначення, професійної підготовки та підвищення кваліфікації менеджерів різних рівнів; пошук та активізація резервів управлінського персоналу, включаючи оцінку та підбір менеджерів з урахуванням мети організації; оцінка та покращення соціально-психологічного клімату, згуртування персоналу для досягнення цілей організації, включаючи вдосконалення стилю та культури ділових взаємин.

Дисципліна «Психологія менеджменту в спортивній організації» базується на таких галузях знань і навчальних дисциплінах, як «Загальна

психологія», «Основи менеджменту», «Психологія спорту», «Філософія», «Соціологія».

У дисципліні «Психологія менеджменту в спортивній організації» розкривається роль людського (психологічного) фактору в процесі успішної діяльності, розглядаються аспекти вітчизняної управлінської діяльності, порівнюються американська і японська моделі менеджменту та можливості їх адаптації з урахуванням історичного досвіду і національного менталітету.

Засвоєння дисципліни «Психологія менеджменту в спортивній організації» має забезпечити:

- оволодіння понятійним апаратом психології менеджменту в спортивній організації;
- усвідомлення того, що діяльність менеджера ґрунтується на знанні та вмілому використанні психологічних чинників як основи цієї діяльності;
- використання основних закономірностей загальної, соціальної та прикладних психологій у реалізації таких функцій діяльності менеджера, як прийняття рішення, поділ праці, формування команд, налагодження ефективної комунікації, створення іміджу, успіх у спортивній діяльності тощо;
- формування умінь і навичок діяльності менеджера в процесі засвоєння знань, оволодіння психологічними методиками.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета курсу «Психологія менеджменту в спортивній організації» - формування в майбутніх фахівців системи спеціальних знань щодо психосоціологічних підходів у сучасній менеджерській парадигмі; оволодіння сучасними психологічними методами ефективного використання людських ресурсів; розуміння психологічних основ системного менеджменту спортивними організаціями; набуття вмінь психологічного аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища спортивної організації та практичних навичок психологічного забезпечення професійної діяльності, прийняття адекватних менеджерських рішень для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

1.2. Завдання курсу «Психологія менеджменту в спортивній організації»:

- допомогти майбутнім фахівцям усвідомити роль і значущість психологічного підходу в процесі менеджменту;
- ознайомити з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними й прикладними дослідженнями вітчизняних і зарубіжних психологів;
- підвищити рівень компетентності майбутніх менеджерів в спорті завдяки отримання ними психологічної підготовки;
- навчити магістранта працювати з інформацією;
- зацікавити майбутнього магістра та спонукати його до подальшого поглиблення знань з основ психології менеджменту в спортивній організації.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- зміст основних понять психології менеджменту;
- предмет та методи психології менеджменту;
- психологічні основи менеджерської діяльності;
- психологічні особливості функцій управління;
- соціально-психологічні характеристики організації;

- психологічні особливості особистості управлінця;
- психологічні основи ділового спілкування;
- психологічні особливості управлінського впливу;
- психологічні основи прийняття управлінських рішень;
- психологічні особливості добору кадрів;
- психологічні основи управління нововведеннями в організації;
- психологічні особливості професійного самовиховання керівника;
- основні теоретичні підходи до визначення сутності та складових конфлікту;
- типологію конфліктів;
- причини виникнення, розвитку та стратегії вирішення конфлікту.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

2) фахові компетентності:

СК12. Здатність організовувати роботу та здійснювати управління діяльністю ДЮСШ, СДЮСШОР, ШВСМ спортивних, спортивнооздоровчих та оздоровчо-рекреаційних клубів.

Програмні результати навчання:

2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Психологія менеджменту: концептуальні засади

Сучасна філософія організації, яка спрямована на створення позитивного образу організації у зовнішньому середовищі. Модель організаційного розвитку через послідовність п'яти стадій розвитку. Сучасний розвиток організації за рахунок змін характеру стосунків в ній. Якісні зміни у змісті та формах управління.

Поняття «психологія менеджменту». Об'єкт, предмет та основні завдання психології менеджменту. Психологічні фактори, що зумовлюють ефективність праці менеджерів. Міждисциплінарний характер психолого-менеджерського знання.

Еволюція психолого-управлінської думки. Школа «наукового управління»: дослідження психологічних особливостей індивіда; принцип «розподілу прибутку». Адміністративна школа менеджменту: принципи управління; психологічна теорія (біхевіоризм). Школа «людських взаємин»: «Нова» психологія, що використовує принцип групи; вивчення проблем соціальної поведінки людей (мотивації, комунікації, лідерства); вивчення чинників, що впливають на психологію людини; людський чинник і модель організаційного менеджменту. Японський варіант використання теорії людських взаємин пов'язаний із колективістським методом.

Тема 2. Психологічні особливості особистості менеджера

Поняття про психологічну готовність до менеджменту. Два основні підходи до визначення змісту та структури психологічної готовності – функціональний та особистісний. Поняття про психологічну готовність менеджера до управлінської діяльності. Структура загальної психологічної готовності менеджерів організацій до управління.

Мотиваційний компонент психологічної готовності до менеджменту. Структура мотиваційного компонента психологічної готовності до

менеджменту.

Когнітивний компонент психологічної готовності до менеджменту. Група загальноуправлінських знань, які необхідні менеджеру для здійснення управлінської діяльності.

Операційний компонент психологічної готовності менеджерів до управління. Група діагностично-прогностичних (проективних) умінь та навичок менеджера. Організаційно-регулятивні уміння та навички менеджера. Група контрольно-корегуючих умінь та навичок менеджера. Психолого-управлінські уміння та навички менеджера. Уміння та навички, які спрямовані на самого менеджера.

Особистісний компонент психологічної готовності до менеджменту. П'ять основних груп, які пов'язані зі ставленням менеджера до предмета управлінської діяльності, процесу виконання управлінської діяльності; інших учасників управлінської діяльності; самого себе; суспільства, в якому здійснюється функціонування організації і самого менеджера.

Тема 3. Психічне здоров'я в системі менеджменту спортивної організації

Психічне здоров'я як чинник ефективної діяльності. Еволюція досліджень щодо впливу психічного здоров'я особистості на професійну діяльність менеджера. Детальний портрет психічно здорової особистості (А. Маслоу).

Поняття стресу та його визначення впливу на працездатність менеджера. Причини виникнення стресу. Фази стресу. Дослідження психотипу особистості.

Самоменеджмент психічного здоров'я. Удосконалення стилю організаційної поведінки. Сутність «емоційного інтелекту» та його удосконалення. Поняття самооцінки, її структура. Змістовний бік самооцінки: предметна діяльність, її результати, поведінка, моральні, інтелектуальні, фізичні якості, здібності, риси характеру, зовнішній вигляд, власні досягнення, місце в колективі, в системі взаємин різних соціальних груп тощо. Саморегуляція менеджера. Способи психологічного захисту. Ефективні техніки запобігання стресу.

Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій менеджера

Психологічний зміст функцій менеджменту. Класифікація управлінських функцій. Суб'єкт-об'єктна взаємодія та управлінські функції. Психологічний контекст процесу менеджменту представницьких, організаційних, адміністративних і контролюючих функцій.

Психосоціологічні особливості стратегічної функції. Поняття сутності стратегії для успішності організації. Процес розроблення стратегії. Визначення проблем, що мають психосоціальний вимір для виконання стратегічної функції. Прийняття рішень як психологічно найскладніша процедура. Алгоритм розроблення та прийняття управлінського рішення.

Виробничі функції та уміння менеджера, що передбачають психолого-управлінські компетентності: планування, організаційна, координаційна, мотиваційна, контролююча.

Тема 5. Ефективність керівництва управлінського персоналу. Соціальні ролі персоналу організації (самостійна робота)

Поняття про керівництво. Стилі керівництва. Стиль керівництва як соціально-психологічний феномен. Характеристика основних стилів керівництва: демократичний, авторитарний, ліберальний.

Індивідуальний стиль керівництва. Фактори, які впливають на стиль керівництва. Об'єктивні (зовнішні) фактори, які впливають на стиль керівництва менеджерів різних рівнів організації. Суб'єктивні (внутрішні) фактори, що становлять індивідуально-психологічні особистісні характеристики керівника. Група соціальних факторів. Об'єктивні фактори, що залежать від змісту та умов виконання трудової діяльності.

Поняття про соціальні позиції та зміст соціальних ролей в організації. Актуалізація соціальних ролей та специфіка їх виконання. Ефективність виконання соціальних ролей працівниками організацій. Особливості виконання функціонально-професійних ролей працівниками. Неадекватна рольова поведінка.

Тема 6. Психологія командотворення в спортивній організації

Організаційні особливості структури трудового колективу. Формальні групи в організації. Психологічним механізмом згуртування людей у неформальні групи. Структура неформальних груп. Соціометричні методики вивчення малих груп.

Соціально-психологічний клімат в організації. Складові соціально-психологічного клімату. Морально-психологічний клімат в колективах різних організацій, а також особливості їх поведінки та терміни. Найважливіші ознаки позитивного соціально-психологічного клімату у трудовому колективі.

Поняття групового потенціалу. Елементи групового потенціалу. Ефект синергії. Феномен команди, як типу трудового колективу. Характеристика командного та групового мислення. Роль менеджера у становленні колективу.

Тема 7. Психологія ділового спілкування

Ефективна комунікація як основа успіху у діловому спілкуванні. Сутність поняття «ділове спілкування». Комунікативна компетентність менеджера. Критерії ефективності комунікації. Правила побудови ефективної комунікації.

Інтерактивний рівень спілкування. Сутність проєкції, її типології та види. Поняття інтроекції, її функції. Залежність між моделлю поведінки людини і станом її психіки (Е. Берн). Структурна модель системи «Я-Батько». Структурна модель системи «Я-Дорослий». Структурна модель системи «Я-Дитя». Моделі трансакцій у спілкуванні.

Перцептивний рівень спілкування. Суб'єкти і об'єкти сприйняття, як процес і результат перцептивного акту. Невербальне спілкування. Невербальні сигнали підтримки спілкування.

Тема 8. Психологія управління конфліктами

Поняття конфлікт та його типологія. Класифікації конфліктів в організаціях. Управлінські конфлікти. Типологія конфліктних особистостей. Управлінські конфлікти за причинами, що їх породжують.

Врегулювання конфліктів: стратегія й тактика. Розробка картографії конфлікту. Стратегії управління конфліктами. Тактика управління конфліктами. Стили поведінки менеджера у конфлікті. Суб'єктивно-психологічні можливості запобігання та подолання конфліктних ситуацій. Психологічні прийоми приглушення конфлікту. Вміння менеджера ефективно управляти конфліктами.

Тривала готовність до безконфліктного спілкування – особливий вид комунікативної компетентності. Соціально-психологічні ролі, за якими часто розподіляється група під час спілкування. Компоненти готовності до безконфліктного спілкування. Комунікативні вміння менеджера.

Тема 9. Психологічні контексти інноваційної, комунікативної, мотиваційної діяльності менеджера (самостійна робота)

Управління нововведеннями. Сутність процесу інновації. Реінжиніринг організацій. Людський чинник у реалізації системних змін. Запровадження змін в організації. Процес змін. Сприйняття змін. Психологічні методики управління інноваціями. Алгоритм проведення колективних змін. Психологічні стани опору запровадженню змін. Психосоціальні перешкоди на шляху до змін. Ефективні методи подолання опору змінам.

Психологічний контекст комунікації. План діяльності як засіб комунікації. Резюме фірми.

Психологічні засоби у системі мотивації та стимулювання праці. Економічне і моральне стимулювання. Нематеріальні стимули. Індивідуальні мотиваційні критерії. Модель узгодження матеріальних і нематеріальних важелів системи мотивації. Чинники стимулювання і мотивації праці класифіковані у формулюваннях потреб. Уміння менеджера використовувати засоби та стимулювання праці для підвищення ефективності діяльності підприємства і його конкурентоспроможності.

3. Рекомендована література

Основна

1. Батрин Н. В. Psychology of management = Психологія менеджменту: посіб. для студ. вищ. навч. закл. екон. спец. : англ. мовою. Т.: Лібра Терра, 2008. 84 с.
2. Берн Е. Ігри, у які грають люди. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 256 с.
3. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі. Харків.: Vivat. 2021, 528 с.
4. Даймонд Дж. Переворот. Зламні моменти в країнах, що переживають кризу; [пер. с англ. В. Горбатько]. К.: Вид. група КМ-БУКС, 2019. 464 с.
5. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2017. 304 с.
6. Друкер П. Ефективний керівник; [пер. с англ. Р. Макової]. К.: Вид. група КМ-БУКС, 2018. 248 с.
7. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. К.- Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.
8. Калениченко Р. А., Харіна О. Є., Доценко К. М. Основи психології та конфліктології для фахової підготовки економістів : навч. посіб. Ірпінь, 2016. 308 с.
9. Карамушка Л. М., Ткалич М. Г. Самоактуалізація менеджерів у професійно-управлінській діяльності (на матеріалі діяльності комерційних організацій): монографія. Київ – Запоріжжя: Просвіта, 2009. 260 с.
10. Карамушка Л. М. Технології роботи організаційних психологів. Київ: Видавництво: ІНКОС, 2005. 366 с.
11. Олійник Н.А., Войтенко С.М. Психологічні особливості спортивної діяльності: Монографія. Вінниця: ВНАУ, 2020. 240 с.
12. Психологія конфлікту: комплекс навч.-метод. забезпечення підготовки бакалаврів всіх спеціальностей / Укл.: М. О. Кононець. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017. 48 с.
13. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач О.С. Юрков. – Мукачево: МДУ, 2017. 179 с.
14. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія : підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 320 с.
15. Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с.

16. Чернявська Т. П. Актуальна психологія менеджменту : метод. рек. до курсу для магістрів (другого рівня вищої освіти) спец. 073 «Менеджмент» / Т. П. Чернявська. – Одеса : Одес. нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2022. 33 с.

17. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа») / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2013. 132 с

18. Штифурак В. Є. Психологія управління та конфліктологія : навч. посіб. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 252 с.

Додаткова

19. Алексєєнко Н. В. Конфліктологічна компетентність майбутнього інженера: теорія і практика. Директор школи, ліцею, гімназії : Всеукраїнський науково-практичний журнал. Спец. тематич. вип. «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання». Київ : Гнозис, 2019. № 2. Том I (24). С. 181-190.

20. Афанасьєв М. В., Шемаєва Л. Г., Верлока В. С. Основи менеджменту: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. М. В. Афанасьєва. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2003. 484 с.

21. Буткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.

22. Галаган В. Я., Орлов В. Ф., Отич О. М. Конфліктологія : конспект лекцій для підготовки магістрів усіх форм навчання. Київ : ДЕДУТ, 2008. 293 с.

23. Грицюк К. Чому виникають конфлікти? Психолог. 2007. № 25-27. С. 78-79.

24. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. Київ : ЗАТ «НІЧЛАВА». 2000. 280 с.

25. Довгань П. Службові конфлікти та інтриги: різні види службових конфліктів / П. Довгань // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. 2001. № 2. С. 403–413.

26. Дороніна М.С., Григоренко А.М. Психологія управління, частина 2.: Навчальний посібник. Харків, Вид. ХДЕУ, 2000. 96 с.

27. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.

28. Карамушка Л.М., Дзюба Т.М. Психологія управління конфліктами в організації (на матеріалі діяльності освітніх організацій): Монографія. Київ. Полтава, 2009. 268 с

29. Коваленко Д. В. Конфліктологія : навч. посіб. Харків : Точка, 2012. 221 с.

30. Котлова Л. О. Психологія конфлікту: курс лекцій. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 112 с.
31. Криштанович С.В. Спортивний менеджмент : навч. посіб. / Львів :ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 208 с.
32. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: Навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 453 с.
33. Кулініч І.О. Психологія управління: Курс лекцій. Львів : ВПВ ЛВЦНТЕІ, 2006. 126 с.
34. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. Київ : Професіонал, 2006. 416 с.
35. Ложкін Г.В., Спасенніков В. В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навч. посіб. Київ : ВД "Професіонал", 2004. 304 с.
36. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – 2-ге вид., стереотип. Київ : МАУП, 2002. 176 с.
37. Орбан-Лембрик Л.Е. Основи психології управління: Монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 426 с.
38. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ : Академвидав, 2003. 568 с.
39. Орлов В. Ф., Отич О. М., Фурса О. О. Психологія конфлікту : навч.-метод. посіб. для підготовки магістрів усіх форм навчання. Київ : ДЕТУТ, 2008. 422 с.
40. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва. Київ : Каравела, 2006. 408 с.
41. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 320 с.
42. Савчин М. Соціальна психологія. Дрогобич: Відродження, 2000. 274 с.
43. Савчин М., Зимянський А. Психологія управління: тексти лекцій. Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2009. 293 с.
44. Савчук Л.М., Бутенко Н.Ю., Власова А.М. та ін. Організаційна поведінка: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ : КНЕУ, 2001. 249 с.
45. Слободянюк, А. В. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять / А. В. Слободянюк, Н. О. Андрущенко. Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
46. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа») / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2013. 132 с.
47. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академвидав, 2006. 488 с.

48. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 664 с.

49. Хоронжий А.Г. Основи соціального управління: Навч. посіб. Львів: Магнолія Плюс, 2006. 220 с.

Інформаційні ресурси мережі інтернет

50. Баклицький І.О. Психологія праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_pratsi_-_baklitskiy_io.

51. Безкоштовний консультаційно-інформційний тур / Центр управління персоналом. – Режим доступу: <http://center-personal.livejournal.com/82837.html>

52. Зінчина О. Б. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / О. Б. Зінчина. – Х. : ХНАМГ, 2007. – 164 с. – Режим доступу: // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008958.pdf>

53. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / за заг. ред. В. М. Петюха, Л. В. Торгової. – К. : КНЕУ, 2003. – 315 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0009008.pdf>

54. Кулініч І.О. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io.

55. Нагаєв В. М. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навч. літ., 2004. – 198 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008959.pdf>

56. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.

57. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. 2-ге видання, доповнене ("Академвидав") [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academia-rc.com.ua/product/203>.

58. Орлянський В. С. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / В. С. Орлянський. – К. : Центр навч. літ., 2007. – 160 с. – Режим доступу : // <http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=109>

59. Пірен М. І. Кофліктологія [Електронний ресурс] / М. І. Пірен. – К. : МАУП, 2005. – 360 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008957.PDF>

60. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/10080/>.

61. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

62. Скібіцька Л. І. Конфліктологія [Електронний ресурс] / Л. І. Скібіцька. – К.: ЦУЛ, 2007. – 384 с. – Режим доступу: <http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=398>

63. Слободянюк А.В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/psihol/>.

64. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник [Електронний ресурс] / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський. – Суми : Університетська книга”, 2008. – 240 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008960.pdf>

65. Убейволк О. О. Конфлікт як прояв соціальної комунікації [Електронний ресурс] / Убейволк О. О. // Грані : альманах. – 2010. – № 5(73). – С. 107–111. – Режим доступу : // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0009011.pdf>

66. Убейволк О. О. Конфліктологія : метод. рек. для студ. денного відділення спеціальності «Логістика» [Електронний ресурс] / О. О. Убейволк. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – 60 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2010/09/konfliktologie.pdf>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма контролю досягнутих успіхів студента з навчальної дисципліни – залік. У випадку отримання менше 61 балу за результатами семестрового контролю, студент здійснює обов’язкове перескладання заліку.

Форми контролю знань студентів:

- поточний контроль – робота на заняттях (відвідуваність; тематичні виступи на семінарах);
- проміжний контроль – самостійна робота (робота з літературними джерелами; індивідуальні завдання); тестування;
- підсумковий контроль – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль знань, умінь і навичок слухачів здійснюється за результатами їх роботи на практичних заняттях, самостійної роботи та

виконання індивідуальних модульних завдань. Тестові завдання для визначення рівня знань студентів у балах по кожному змістовному модулю. Комплекс тестових методик, ТЗН, психологічні задачі та ситуації.

Оцінювання навчальної діяльності студента

1. Робота на практичних заняттях:

- відвідуваність;
- тематичні виступи на семінарах;
- коментар з приводу проблематики заняття;
- активна участь у вправах.

2. Самостійна робота:

- робота з літературними джерелами;
- індивідуальні завдання.

3. Тестування (контрольні зрізи).